

RĪGĀ

2020. gada 18. maijā
Nr. 1-23/81_e

Pārresoru koordinācijas centram
paziņošanai e-adresē

Par Konceptuālo ziņojumu "Par valsts un pašvaldību Kapitālsabiedrību pārvaldības politiku, valsts kapitālsabiedrību iedalījumu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības funkciju pakāpenisku centralizāciju" (VSS-361)

Finanšu nozares asociācija (turpmāk – Asociācija) ir iepazinusies ar š.g. 30. aprīlī Valsts sekretāru sanāsmē izsludināto konceptuālo ziņojumu "Par valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības politiku, valsts kapitālsabiedrību iedalījumu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības funkciju pakāpenisku centralizāciju", (VSS-361), un tam pievienoto Ministru kabineta protokola lēmuma projektu (turpmāk – ziņojuma projekts), un sniedz savu atzinumu par ziņojumā piedāvātajiem priekšlikumiem.

1. Valsts līdzdalība A grupas kapitālsabiedrībās, kredītreitings

Asociācija aicina izvērtēt arī garāku termiņu valsts līdzdalības kapitālsabiedrībā lēmumam (7-10 gadi), ņemot vērā kapitālsabiedrību stratēģiskos aktīvus, šī brīža noteikto par vidēja termiņa stratēģiju uzņēmumos, kā arī šo stratēģiju īstenošanai nepieciešamo laiku, t.sk., finansējuma piesaisti un investīcijām, kā arī kopējo nozaru attīstības plānošanas sistēmu, kur valsts kapitālsabiedrības ir daļa no šo nozaru politikas īstenošanai. Lūdzam izvērtēt arī šobrīd konkrētajās kapitālsabiedrībās esošo uzņemto saistību apmērus un to termiņus, izvērtējot valsts līdzdalības pārskatīšanas termiņu konkrētajās kapitālsabiedrībās.

Ņemot vērā ziņojuma projektā minētos priekšlikumus turpmākai valsts kapitālsabiedrību virzībai uz finansējuma piesaisti ārējos tirgos, iespēju Latvijas uzņēmumu emitētos finanšu instrumentus, tiem atbilstot noteiktam reitingam, izmantot Centrālās bankas operācijās, kā arī turpinot konsekventu labas korporatīvās pārvaldības principu ieviešanu uzņēmumos, uzskatām, ka piedāvātajām A grupas kapitālsabiedrībām būtu jāsaņem ārējo kredītreitingu aģentūru novērtējumus. Šādi novērtējumi ir nozīmīgi jau esošajai uzņēmumu sadarbībai ar bankām un citām finanšu iestādēm, kā arī būtiski atvieglotu un paplašinātu sadarbības iespējas nākotnē. Tāpat ārējo kredītreitingu aģentūru novērtējums būtu atbalstošs instruments centralizēta kapitāla daļu pārvaldīšanas modeļa maksimāli efektīvai un caurredzamai darbībai.

2. Nozaru ministrijas, uzņēmumu padomes – to loma, atbildība, ieviešot jauno pārvaldības modeli

Aicinām papildināt ziņojuma projektu ar papildus grafisku shēmu un aprakstu par piedāvāto lomu un atbildību izmaiņām pēc centralizētā pārvaldības modeļa ieviešanas gan nozares ministrijām, gan uzņēmumu padomēm, arī PKC un jaunajam pārvaldītājam – kapitāla daļu turētājam. Lūdzam precizēt ziņojuma projektā, kā notiks jaunā, centralizētā pārvaldītāja

mijiedarbība ar nozaru ministrijām. Ministrijām arī jaunajā modeli saglabājas atbildība par nozari kopumā, tās attīstības plānošanu un politikas ieviešanu, ieskaitot investīcijām nozares attīstībā. Lūdzam arī precizēt jaunā pārvaldītāja mijiedarbību ar uzņēmumu padomēm, jo likumā noteikts, ka uzņēmuma padome atbild par uzņēmuma stratēģijas izstrādi un pārrauga (kontrolē) tās realizāciju.

Attiecībā uz jauno pārvaldītāju uzskatām, ka tam nepieciešama neatkarīga, profesionāla padome, kas būtu veidota pēc profesionāliem kompetences kritērijiem.

3. Priekšlikums svītrot Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk - VPIL) 88.panta 3., 4., un 6. daļu

Nepiekrītam priekšlikumam svītrot minētās normas no likuma, jo to nepiemērošana līdz šim, iespējams, ir definējama kā risks, ko būtu svarīgi mazināt. Īpaši svarīgi būtu izvērtēt piedāvātās pārmaiņas un sniegt priekšlikumu par to, kādā juridiskajā formā turpmāk būtu jāpieņem valsts līdzdalības lēmumi, jāapstiprina gan līdzdalības izvērtējums, gan valsts līdzdalības stratēģija kapitālsabiedrībā, ko var darīt, pieņemot un apstiprinot MK noteikumu formā iepriekšminētos dokumentus. Attiecīgi, tiktu piemērotas un ievērotas VPIL 88.panta 3. daļas normas. Tas pats būtu attiecināms uz valsts pārvaldes uzdevumu deleģējuma līgumiem. Piekrītam, ka valdības lēmumiem būtu jābūt saistošiem trešajām pusēm un tieši šī forma, pieņemot MK noteikumus, var nodrošināt saistošumu. Tāpat šiem līgumiem būtu jābūt pieejamiem trešajām pusēm, t.sk., finansētājiem, analizējot nepieciešamo informāciju.

Ņemot vērā nepieciešamos uzlabojumus pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldībā, uzraudzībā, vēl aktuālāk saskatām nepieciešamību saglabāt VPIL 88.panta 4. un 6. daļas un tās no likuma neizslēgt.

Piekrītam ziņojuma projektā minētajam par Konkurences padomes lomu un iesaisti ar lēmumiem gadījumos, kad kapitālsabiedrības pārkāpj kādus tirgus darbības aspektus, tomēr aicinām izvērtēt, vai šie lēmumi vairumā gadījumu jau nav novēloti, un to pamats būtu novēršams, pilnveidojot sākotnējos valdības lēmumus, to tiesisko kvalitāti un savlaicīgu pieejamību un publicēšanu.

Asociācija atbalsta kapitālsabiedrību pārvaldības efektīvizēšanu un pauž gatavību iesaistīties tālākās diskusijās ziņojuma atstiprināšanas gaitā.

Ar cieņu

valdes priekšsēdētāja

Sanita Bajāre

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU